

Krakowskie spotkanie z P. Sandsem, autorem "Powrotu do Lwowa"

Spotkanie z Philippe'em Sandsem, autorem książki "Powrót do Lwowa", odbyło się 10 maja w Krakowie.

Spotkanie współorganizowane było przez Krakowską Izbę Adwokacką i odbyło się w Centrum Wystawowo-Konferencyjnym na Zamku Królewskim na Wawelu. Spotkanie poprowadzili adw. prof. Adam Redzik, zastępca redaktora naczelnego „Palestry”.

Philippe Sands, profesor prawa międzynarodowego na University College London, adwokat z tytułem radcy Królowej, jest autorem głośnej i tłumaczonej na kilkanaście języków książki *East West Street*, która właśnie została wydana w Polsce pod tytułem *Powrót do Lwowa*.

Powrót do Lwowa Philippe'a Sandsa poświęcony jest przede wszystkim genezie dwóch zbrodni z zakresu prawa międzynarodowego – ludobójstwa i zbrodni przeciwko ludzkości. Autor opowiedział jednak nie tylko o kształtowaniu się uregulowań w tym zakresie, ale także o tym, jak wyglądała jego trudna, ale i fascynująca praca przy przygotowywaniu książki, o swoich – czasem zgoła detektywistycznych – dociekaniach i poszukiwaniach śladów po przodkach. Zarówno w swojej książce, jak i podczas spotkania, Philippe Sands nawiązywał do wyjątkowej roli, jaką odegrali dwaj prawnicy wywodzący się z Polski w procesie gwarantowania jednostce prawnej ochrony na forum międzynarodowym – Rafał Lemkin i Hersz Lauterpacht.

Jak podkreślił niezwykle gość, polski tytuł nie jest dziełem przypadku. Lwów to miejsce, do którego wciąż się wraca, o którym nie sposób zapomnieć. Okazuje się, że podczas licznych spotkań w różnych krajach na świecie, jakie Philippe Sands już odbył, nigdy nie zdarzyło się, żeby któryś z gości nie wspomniał mu, że pochodzi z rodziny w jakiś sposób powiązanej ze Lwowem. W czasie spotkania nie zabrakło też rozmów o tym niezwykle miastie.

Wykład Philippe'a Sandsa i rozmowa z nim o książce, losach ludzi, którzy doświadczyli wojennego koszmaru i o szeroko pojętym prawie okazały się nie tylko pasjonujące, ale i poruszające. Autor opowiadał o swoich wyjątkowych przygodach w trakcie pisania książki, o tym, jak miał okazję obejrzeć kartki z życzeniami świątecznymi pisanymi przez Adolfa Hitlera i o spotkaniach i rozmowach z Niklasem Frankiem, synem Hansa Franka, generalnego gubernatora okupowanych w latach 1939-1945 przez III Rzeszę ziem polskich. Philippe Sands mówił też o różnych wątpliwościach, jakie rodziły się w trakcie tworzenia książki. Badając losy swojej rodziny, autor docierał do źródeł, które odkrywały prywatne, a czasem nawet nieco wstydliwe fakty z życia swoich przodków. Przyznał, że decyzja o opisaniu tych zdarzeń nie była łatwa i do dziś zastanawia się czasem, jaka byłaby reakcja jego nieżyjących już przodków, gdyby dostali w ręce tekst *Powrotu do Lwowa*.

Na wydarzeniu obecni byli adw. Paweł Gieras, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie, a także adw. Stanisław Jaźwiecki. Po części głównej nie zabrakło czasu na chwilę miłej rozmowy i wymiany wrażeń ze spotkania z autorem *Powrotu do Lwowa*. Dla adw. Stanisława Jaźwieckiego spotkania nawiązujące do – niegdyś polskiego – Lwowa są szczególnie interesujące, ponieważ sam tam się urodził. Z kolei rozmowa z adw. Jaźwieckim jest dla każdego prawdziwą lekcją o historii niezwykle miasta.

Organizatorami spotkania byli Naczelna Rada Adwokacka, Ośrodek Badawczy Adwokatury, czasopismo „Palestra” i ORA w Krakowie.

tekst i zdjęcia Maciej Jędrusiak

